

ΕΚΘΕΣΙΣ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΔΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1953

Είς τήν συνελευθούσαν τήν 17 Ἀπριλίου 1954 Ἐτησίαν Τακτικὴν Γενικὴν Συνέλευσιν τῶν Μετόχων τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, ὁ Διοικητὴς αὐτῆς κ. Γ. Μαντζαβίνος προέβη ἐξ ὀνόματος τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου εἰς τὴν ἔκθεσιν ἐπὶ τῶν πεπραγμένων τοῦ ἔτους 1953. Ἡ ἔκθεσις αὕτη ἔχει ὡς ἐξῆς:

Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Διαρκούντος τοῦ 1953 ἡ εὐρωπαϊκὴ παγκόσμιος οἰκονομικὴ δραστηριότης παρουσιάζει ἐξελίξεις προσαρμογῆς πρὸς τὴν οἰκονομικὴν πραγματικότητα, ὡς αὕτη διαμορφοῦται κατόπιν τῆς βαθμιαίας ἀπαλλαγῆς ἐκ τῆς ἐπιδράσεως ἐκτάκτων αἰτιῶν. Ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν, μετὰ τὴν λήξιν τοῦ τελευταίου πολέμου ἐξεδηλοῦτο εἰς τὴν παγκόσμιον οἰκονομίαν ἔντονος ζήτησις, ὑπαγορευμένη ἐκ περισσοτέρων λόγων. Αἱ ἔκτακτοι ἀνάγκαι αἱ ὁποῖαι ἐδημιουργήθησαν ἐκ τῶν καταστροφῶν τοῦ πολέμου, ἡ ἀνασυγκρότησις τῆς Εὐρώπης καὶ τῶν λοιπῶν περιοχῶν τοῦ κόσμου, ὁ Κορεατικὸς πόλεμος, αἱ δαπάναι ἐξοπλισμῶν, ὑπῆρξαν κύρια αἰτία ἐντόνου ζητήσεως ἀγαθῶν ἐπὶ παγκοσμίῳ κλίμακος καὶ τῶν πληθωρικῶν πιέσεων, αἰτίνες συνεβάδιζον καθ' ὅλην τὴν σειρὰν ταύτην τῶν μεταπολεμικῶν ἐτῶν. Ἦδη αἱ συνθήκαι μετεστράφησαν. Τὸ ἔργον τῆς ἀνασυγκροτήσεως ἐν Εὐρώπῃ σχεδὸν συνεπληρώθη καὶ αἱ ἔκτακτοι ἀνάγκαι ἱκανοποιήθησαν. Ὁ Κορεατικὸς πόλεμος παρήλθε καὶ αἱ δαπάναι ἐξοπλισμῶν βαίνουν πρὸς ὕψαι. Αἱ πληθωρικά αἰτίαι ἐξουδετερώθησαν.

Ἐπὶ τὸ ἀνωτέρω πρῖσμα ἐπισκοποῦντες τὴν ἐξέλιξιν τῆς διεθνοῦς παραγωγικῆς δραστηριότητος κατὰ τὸ λήξαν ἔτος, διαπιστοῦμεν βήματα ἀνάδου. Εἰς τὸν τομέα τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς σημειοῦνται κατὰ τὸ ἀ' ἐννεάμηνον τοῦ 1953 ἀνώτεροι ἐν ὁμοίῳ πρὸς τὴν ἀντίστοιχον περίοδον τοῦ προηγουμένου ἔτους ἐπίδοσις. Ἡ βιομηχανικὴ δραστηριότης ὑπῆρξεν ἀνωτέρα διὰ τὸ σύνολον τοῦ κόσμου κατὰ 7 οιο. Εἰδικώτερον διὰ τὰς Η.Π.Α. ἡ ἀύξησις ἀνήλθεν εἰς 6 οιο καὶ διὰ τὴν Γερμανίαν εἰς 7 οιο. Τῷ συνόλῳ τῆς εἰς 6 οιο, διὰ δὲ τὸ Ἠνωμένον Βασίλειον εἰς 6 οιο καὶ διὰ τὴν Εὐρώπην ἐν

Εἰς τὰς μεγάλας βιομηχανικὰς χώρας διαπιστοῦται ἐπίσης αὐξησις τῆς ἀπασχολήσεως ἀνερχομένη εἰς 3 οιο διὰ τὰς Η.Π.Α., 2 οιο διὰ τὸ Ἠνωμένον Βασίλειον καὶ 4 οιο διὰ τὴν Γερμανίαν. Ἀντιθέτως εἰς τὰς λοιπὰς χώρας τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης σημειοῦται μείωσις τῆς ἀπασχολήσεως μεταξύ 0,5 οιο ἕως 3 οιο. Πρόβλημα θθεν ἀπορροφήσεως τῶν διαθεσίμων ἐργατικῶν χειρῶν ὑφίσταται οὐσιώδεις διὰ τὰς χώρας τῆς Δ. Εὐρώπης.

Ἡ παγκόσμιος γεωργικὴ παραγωγή, ἐξ ἄλλου, σημειοῖ κατὰ τὸ 1953 ἀνοδὸν κατὰ 3,4 οιο ἔναντι τοῦ 1952. Εἰς τὴν Εὐρώπην, ἐν τούτοις, συνολικῶς λαμβανομένην, τὰ ἐπίπεδα τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς ἦσαν περίπου τὰ αὐτὰ πρὸς τὰ τοῦ 1952 (μικρὰ αὐξησις εἰς τὴν Β.Δ. Εὐρώπην καὶ μείωσις εἰς εἰς Ν. Εὐρώπην). Ἡ ἀνοδὸς ἐπομένως τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς κατὰ τὸ 1953 ἀφορᾷ εἰς τὰς λοιπὰς περιοχὰς τοῦ κόσμου: Η. Π. Ἀμερικῆς + 5 οιο, Λατινικὴ Ἀμερικὴ + 9 οιο.

Ἐκδήλωσιν παράλληλον τῆς διανοσμένης ὑπὸ τῆς παγκοσμίῳ οἰκονομίας καμπῆς παρέχει ἡ ἐξέλιξις τῶν διεθνῶν τιμῶν κατὰ τὸ 1953. Αἱ τιμαὶ τῶν πρώτων ὕλων ἠκολούθησαν κατὰ τὴν διάρ-

παλαῖα ἀντιπληθωριστικὰ πλαίσια καὶ τὴν τακτικὴν τοῦ αὐστηροῦ ἐλέγχου καὶ περιορισμοῦ τῶν πιστώσεων. Μετὰ τὴν διόγκωσιν τῆς κυκλοφορίας κατὰ τὸν Δεκέμβριον, ἐπεδιώχθη καὶ ἐπετεύχθη ἡ συμπίεσις αὐτῆς ὅσον τὸ δυνατόν χαμηλότερον, δεδομένου ὅτι ἐνεφανίσθη ἀνησυχητικὴ αὐξησις τῆς τιμῆς τῆς λίρας καὶ μείωσις, ἐν συνεχείᾳ, τῶν ἐξ ἀδήλων πόρων εἰσπράξεων τῆς Τραπεζῆς Ἑλλάδος.

Πίναξ 9
Νομισματικὴ κυκλοφορία
εἰς δισεκατομύρια δρχ. (παλαιῶν)

Μῆνες	1954	1953
Ἰανουάριος	3 325,3	2 366,3
Φεβρουάριος	3 174,0	2 340,6
Μάρτιος	3 151,3	2 414,2
Ἀπρίλιος	3 442,8	2 475,6
Δεκέμβριος	—	3 503

Ἡ ἐξέλιξις τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας κατὰ τὸ ἀνασκοπούμενον τετράμηνον ἔχει, εἰς δισεκατομύρια δραχμῶν, ὡς εἰς τὸν ἔναντι πίνακα 9.

Δὲν πρέπει τέλος νὰ παραλειφθῇ ὅτι ἡ συγκράτησις καὶ ὁ ἔλεγχος τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας εἰς χαμηλὰ ἐπίπεδα κρίνεται ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων ἐπιβεβλημένη διὰ τὴν συγκράτησιν ἀφ' ἐνὸς μὲν τοῦ ἐπιπέδου τῶν τιμῶν καὶ τοῦ ρυθμοῦ εἰσαγωγῆς ἔμπορευμάτων, ἀφ' ἑτέρου δὲ διὰ τὴν ἀποφυγὴν ὑψωτικῶν διαταραχῶν εἰς τὴν τιμὴν τῆς χρυσῆς

λίρας, ἥτις θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ προαιρετικοῦ ἐσωτερικοῦ δα-
νειοῦ τῆς 9ης Ἰουνίου.

κίαν του Έτους πτωτικήν τάσιν, ἥτις ἐπῆρσασε περισσότερο τὰ ἐπίπεδα τῶν τιμῶν χονδρικής πωλήσεως ἐν Ἐυρώπῃ καὶ ὀλιγώτερον ἐν Η. Π. Ἀμερικής. Ἐλαφρά ἀνάκαμψις τῶν τιμῶν τῶν πρώτων ὕλων σημεῖοιται λήγοντος τοῦ ἔτους 1953 καὶ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ τρέχοντος ἔτους. Πρέπει νὰ παρατηρηθῇ ἐν τούτοις, ὅτι ἡ πῶσις τῶν τιμῶν χονδρικής πωλήσεως περιορισμένη ἐπίδρασιν ἔσχεν ἐπὶ τῶν τιμαριθμῶν τοῦ κόστους τοῦ βίου χωρῶν τινῶν, ἐνῶ εἰς ἄλλας χώρας ἐσημειώθη ἀντιθέτως αὔξησις. Αἱ διαγραφόμεναι διὰ τὴν οἰκονομικὴν πολιτικὴν δυνατότητες καὶ κατευθύνσεις πρὸς ἄντιμε- τῶσιον τῶν προβλημάτων τούτων, εἶναι πολλαί. Μεταξὺ αὐτῶν δύο καταλαμβάνουν προέχουσαν θέσιν: ἡ ἀνάπτυξις τοῦ διεθνοῦς ἐμπορίου καὶ ἡ αὔξησις τοῦ ρυθμοῦ τῶν ἐπενδύσεων.

Ὁ ὄγκος τοῦ διεθνοῦς ἐμπορίου παρουσιάζει πράγματι κατὰ τὸ ἀπελθὼν ἔτος σημαντικὴν αὔξησιν ἀνεληθοσαν διὰ τὰς Ἐυρωπαϊκὰς ἐμπορικὰς ἀνταλλαγὰς περίπου εἰς 8 ο,ο, διὰ δὲ τὰς Η.Π.Α. εἰς 4 ο,ο. Ἀντιθέτως, κατ' ἀξίαν ἡ διεθνὴς κίνησις τῶν ἐμπορικῶν ἀνταλλαγῶν παρουσίασε μείωσιν ὀφειλομένην εἰς τὴν μνησθεῖσαν πῶσιν τῶν διεθνῶν τιμῶν. Ἡ μεγαλύτερα πτῶσις τῶν τιμῶν τῶν πρώτων ὕλων ἔναντι τῶν τιμῶν τῶν τελικῶν προϊόντων ὑπῆρξεν ἰδιαιτέρως ἐπωφελῆς διὰ τὴν εὐρω- παϊκὴν οἰκονομίαν, ἥτις ἐφοδιάζεται μὲ πρώτας ὕλας ἐξ ὑπερποτιῶν χωρῶν. Οἱ ὄροι τοῦ ἐμπορίου κατέστησαν τιοιουτρόπως διὰ τὰς εὐρωπαϊκὰς χώρας εὐνοϊκότεροι ἢ μείωσις τῆς ἀξίας τῶν εισα- γωγῶν ὑπῆρξε μεγαλύτερα τῆς ἐπίσης μειώσεως ἀξίας τῶν ἐξαγωγῶν, ἐπῆλθε δὲ σημαντικὸς περιο- ρισμὸς τοῦ ἐλλείμματος τοῦ εὐρωπαϊκοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου ἔναντι τῶν Η.Π.Α.—κατὰ δολ. 600 ἑκα- τομ. περίπου—καὶ ἀνάλογος βελτίωσις τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν.

Τὸ γεγονός δὲ εἰς πολλὰς εὐρωπαϊκὰς χώρας ἡ ἀπελευθέρωσις τῶν ἐξωτερικῶν ἐμπορικῶν ἀνταλλαγῶν ἐπροχώρησεν εἰς βαθμὸν σημαντικόν καὶ ὅτι ὁ μηχανισμὸς τῆς Ἐνώσεως Ἐνδοευρωπαϊ- κῶν Πληρωμῶν ἀπέδωκε, καίτοι οὐχὶ ἄνευ δυσχερειῶν τινῶν, ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα, ἀκόμη δὲ καὶ τὸ γεγονός τῆς συνάψεως ἄλληλαλλῶν ἐμπορικῶν συμφάσεων καὶ συμφωνιῶν πληρωμῶν μεταξὺ τῶν χωρῶν τῆς Δυτικῆς Ἐυρώπης, εἰδικώτερον δὲ ἡ ἀπαρχὴ ἐμπορικῶν συναλλαγῶν τοῦ Δυ- τικοῦ κόσμου μετὰ τῶν χωρῶν τοῦ Παραπελάσματος καὶ ἡ ὄναμψις σχετικῶν διμερῶν συμφωνιῶν, ἀπο- τελοῦν βεβαίως ἐνθαρρυντικὰ ἐξελίξεις, ἐφ' ὧν δύνανται νὰ στηριχθοῦν βάσιμοι ἐλπιδες διὰ τὸ μέλλον.

Ἐν τούτοις δὲν δύνανται νὰ ἀμφισβητηθῇ ὅτι σοβαρὰ ἐμπόδια ἀπὸ πολλὰς πλευρὰς ἐξακο- λουθοῦν εἰσέτι ὑφιστάμενα εἰς τὴν διεθνή κίνησιν τῶν ἐμπορευμάτων καὶ κεφαλαίων, παρακλῶντα τὴν ἀποκατάστασιν ἰσορροπίας εἰς τὰς διεθνεῖς οἰκονομικὰς σχέσεις. Τὸ πρόβλημα ἴδια τῶν δολαριῶν ἀναγκάζει εἰσέτι τὰς πλείστας τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν νὰ διατηροῦν περιορισμοὺς ἐπὶ τῶν εισα- γωγῶν τῶν ἐκ τῆς περιοχῆς δολαριῶν.

Ἡ Κυβέρνησις τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν Ἀμερικής πολυτρόπως ἀντιμετωπίζει τὰ γεννώμενα προβλήματα, ἢ δὲ ὅπ' αὐτῆς συσταθεῖσα Ἐπιτροπὴ *Randalle* ἀπέληξεν εἰς οὐσιώδεις ὑποδείξεις, αἰτινες, ἐφ' ὅσον ἤθελον πραγματοποιηθῇ, θὰ διαμορφώσουν ἀσφαλῶς εὐνοϊκότερας συνθήκας εἰς τὰς σχέσεις ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου καὶ κεφαλαίων μεταξὺ Ἠνωμένων Πολιτειῶν Ἀμερικής καὶ τοῦ λοιποῦ κόσμου καὶ κατὰ συνέπειαν θὰ συμβάλουν εἰς τὴν ἐπίτευξιν καλυτέρων ὄρων διεθνοῦς οἰκονομικῆς ἰσορροπίας. Μεταξὺ τῶν ὑποδείξεων τούτων ἐξαιρετικῆς σημασίας εἶναι αἱ ἀναγνωρίζουσαι τὴν ἀνάγ- κην τῆς μετακινήσεως τοῦ ἀμερικανικοῦ κεφαλαίου, κατ' ἀρχὴν βεβαίως ὑπὸ μορφῇ δωρεῶν ἀλλ' ὑπὸ μορφῇ δανείων, πρὸς τὰς ἐχούσας ἀνάγκην κεφαλαίων χώρας, πρὸς διενέργειαν ἐπενδύσεων. Ὁ ἕτερον σημεῖον τῆς ἐκθέσεως ταύτης προβλέπει εἰδικὴν μεταχειρίσιν διὰ τὰς χώρας τῶν ὁποίων αἱ ἀμυντικαὶ προσπάθειαι εἶναι ἀνώτεροι τῶν δυνατοτήτων τῶν καὶ ἐνδιαφέρουν τὴν ἀσφάλειαν τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν. Διὰ τὰς χώρας αὐτὰς συνιστάται ἡ παροχὴ δωρεῶν ἀμερικανικῆς βοήθειας.

Ἡ Ἑλλάς ἀνήκει εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην τῶν χωρῶν, αἰτινες βασιάζουσι ἀμυντικὰ βάρη ἀνώτερα τῶν οἰκονομικῶν αὐτῶν δυνατοτήτων, ἐνδιαφέρουν ταυτοχρόνως τὴν ἀσφάλειαν τοῦ Δυ- τικοῦ κόσμου καὶ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν.

Ὁφειλομέν νὰ παρατηρήσωμεν πρὸς τούτους ἐνταῦθα, ὅτι πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς διεθνοῦς μετακινήσεως κεφαλαίων πρὸς διενέργειαν ἐπενδύσεων στρέφεται ἐπίσης ἐνεργῶς καὶ τὸ πνεῦμα καὶ ἡ πολιτικὴ μεγάλων εὐρωπαϊκῶν χωρῶν. Ἡ ἀναζήτησις διεξόδων τοποθετήσεως τῶν προϊόντων χωρῶν μὲ ἰσχυρὰν βιομηχανικὴν παραγωγὴν, ἰδίως ἀγαθῶν κεφαλαίου, συνδέεται νῦν πρὸς τὴν πολιτικὴν ἀπαροχῆς δανείων πρὸς χώρας στερομμένους ἐπαρκῶν κεφαλαίων διὰ τὴν διενέργειαν ἐπενδύσεων. Τιοι- ομοτρόπως εἰς τὸν κόσμον ἐπανεμφανίζονται αἱ σχέσεις «πιστωτριῶν» καὶ «ὀφειλετιῶν» εἰς κεφάλαια χωρῶν, μεγάλαί δὲ καταβάλλονται προσπάθειαι πρὸς οἰκονομικὴν καὶ νομοθετικὴν ἀνασύνταξιν τῶν χωρῶν μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν εὐρωμυότεραν καὶ ἀσφαλεστέραν μετακίνησιν τῶν κεφαλαίων. Ἐν τῇ ἐπιδίωξει ἐπιτεώσεως καλυτέρας διεθνοῦς οἰκονομικῆς ἰσορροπίας, ἥτις θέλει προέλθῃ τῶσον ἐκ τῆς ἀσφαλοῦς τοποθετήσεως καὶ κινήσεως κεφαλαίων ὅσον καὶ ἐκ τῆς ἐλευθερωτέρας κινήσεως τῶν ἀγαθῶν, ἡ νομισματικὴ λειτουργία ἐκ τῆς μετατρεψιμότητος προσλαμβάνει ἐξέχουσαν σημασίαν καὶ ἐπανερχεται εἰς τὸ προσκήνιον τῶν προβλημάτων διὰ τὰ ὅποια ἐπιζητεῖται ταχέα λύσις.

Η ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Αἱ γενικώτεροι οἰκονομικαὶ συνθήκαι, ὡς αὐταὶ εἶχον κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη δια- μορφωθῆ εἰς τὴν χώραν μας, ἐπενήργουν ἀνασταλτικῶς ἐπὶ τῶν δυνατοτήτων ἀναπτύξεως τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος τῆς χώρας. Τὸ κυριώτερον αἷτιον, τὸ ὁποῖον παρημποδίζει τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τῆς χώρας, συνίστατο εἰς τὴν ἀπόσοφρον σχέσιν τῆς συναλ- λαγματικῆς ἰσοτιμίας τῆς δραχμῆς πρὸς τὰ ξένα νομίσματα. Ἡ ὑπερεκτίμησις τῆς δραχμῆς ἔναντι τῶν ξένων συναλλαγματῶν παρεκώλυε κατὰ βάσιν τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἐξαγωγῶν, τὴν

εισορην ἀδήλων πόρων, τὴν προσέλκυσιν κεφαλαίων καὶ γενικῶς καθίστα ἀπραγματοποιήτων τὴν ἰσοσκέλιον τοῦ ἰσοζυγίου τῶν πληρωμῶν. Ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας, ἡ καθόλου νομισματικὴ καὶ πιστωτικὴ πολιτικὴ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἐξυπηρετήσῃ εἰς τὸν ἐπιβεβλημένον βαθμὸν τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τῆς χώρας καθόσον ἐν παραλλήλῳ ὄφειλε νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν σταθερότητα τῆς δραχμῆς παρὰ τὸν ὑφιστάμενον ἐν διαφορισμῶν τῆς ἐσωτερικῆς καὶ ἐξωτερικῆς αὐτῆς ἀξίας.

Ἀπότοκος τοῦ βασικοῦ τούτου αἰτίου ὑπῆρξεν ἡ κάμψις τῆς παραγωγικῆς δράσεως τῆς οἰκονομίας, ἡ σημειωθεῖσα κατὰ τὸ ἔτος 1952, καθ' ὃ ὑπεστάλη ὁ ρυθμὸς δράσεως εἰς κύριον παραγωγικὸν τομέα τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας, τὴν βιομηχανίαν, ὡς καὶ ἡ δυσχερεία ἀναπτύξεως εἰς ἀνώτερον ἐπίπεδον τῆς γεωργικῆς οἰκονομίας τῆς χώρας λόγῳ ἰδίᾳ δυσχερειῶν τοποθετήσεως εἰς τὸ ἐξωτερικὸν τῶν ἐξαγωγίμων προϊόντων. Ἐξ ἄλλου, προκειμένου περὶ τῶν εἰσαγωγῶν, ἡ ἰσχύουσα πρὸ τῆς ἀναπροσαρμογῆς τιμὴ τοῦ συναλλάγματος περιέλειπεν ἔτι περαιτέρω τὴν κατάστασιν καὶ ὑπηγόρευε ἀφ' ἐνὸς τοὺς περιορισμοὺς τῶν εἰσαγωγῶν καὶ τὰ πολυπλοκὰ συστήματα τῶν πολλαπλῶν, διὰ τῶν εἰσφορῶν, τιμῶν συναλλάγματος, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν ἐφαρμογὴν νομισματικῆς καὶ πιστωτικῆς πολιτικῆς εἰς ἐπίπεδα περιοριζόμενα πολλὰκις κάτω τῶν ὁρίων, τὰ ὁποῖα ἡ καταπολέμησις τῶν πληθωρικῶν πιέσεων θὰ ἐπέβαλλεν. Ἡ νέα συναλλαγματικὴ ἰσοτιμία καθωρίσθη τὴν 9 Ἀπριλίῳ 1953 εἰς δρ. 30 000 κατὰ δολλάριον Ἑνωμένων Πολιτειῶν Ἀμερικῆς. Διὰ τῆς τολμηρᾶς ταύτης ἀποφάσεως πρὸς μετάβασιν ἀπὸ τοῦ ἐπιπέδου τῶν δρχ. 15 000 εἰς τὸ διπλάσιον, ἦτοι εἰς δρχ. 30 000 κατὰ δολλάριον, ἐδόθη ἡ θετικωτέρα δυνατὴ λύσις εἰς τὸ λεπτότατον πρόβλημα τῆς ἀντιχῆς καὶ τῶν περιθωρίων τὰ ὁποῖα ἔπρεπε νὰ διαθέτῃ ἡ νέα συναλλαγματικὴ ἰσοτιμία τῆς δραχμῆς πρὸς ἐξασφάλισιν σταθερᾶς ἀνταγωνιστικῆς ἰκανότητος τῶν Ἑλληνικῶν ἐξαγωγίμων προϊόντων καὶ πρὸς προσέλκυσιν ἀδήλων πόρων καὶ ξένων κεφαλαίων.

Ἡ νομισματικὴ καὶ πιστωτικὴ πολιτικὴ διὰ τῆς καταπολεμήσεως τῶν πληθωρικῶν πιέσεων προπαρασκευάσθη τὸ ἔδαφος διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ μέτρου τῆς ἀναπροσαρμογῆς, μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ὁποίου συνεχίσθη ἡ πολιτικὴ τῆς νομισματικῆς σταθερότητος.

Σειρὰ μέτρων διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς οἰκονομικῆς σταθερότητος ἐπηρεολούθησε, μετὰ τὴν τῶν ὁποίων ἡ ἀπελευθέρωσις τοῦ ἐξωτερικοῦ ἔμπορίου τῆς Ἑλλάδος διὰ καθιερώσεως συστήματος ἐλευθερίας τῶν εἰσαγωγῶν, χωρὶς παραλλήλως νὰ ἀμεληθῇ αὐστηρὸς ἔλεγχος ἐπὶ τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας καὶ τῆς πιστωτικῆς πολιτικῆς.

Τὸ μέτρον τῆς συναλλαγματικῆς ἀναπροσαρμογῆς, ὡς ἡ μετέπειτα ἐξέλιξις ἀπέδειξεν, ὑπερέβη, ἀπὸ ἀπόψεως ἐνεργητικῶν ἐπὶ τῆς Ἑλληνικῆς οἰκονομίας ἀποτελεσμάτων, καὶ τὰς πλέον αἰσιοδόξους προβλέψεις. Εἰς μίαν οἰκονομίαν, εἰς τὴν ὅποιαν εἶχον ἦδη ἀρχίσει ἐκδηλούμενα ἐπικίνδυνα συμπτώματα καχεξίας, νέος ἐπνευσεν ἀπὸ τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου ἐξυγιαντικὸς ἀπὸ πάσης πλευρᾶς ἄνεμος, ἡ δὲ οἰκονομικὴ δραστηριότης ἤρχισε ταχέως προσλαμβάνουσα ἔντονον ἐπὶ τὰ βελτίω ρυθμὸν.

Ἡ γεωργικὴ παραγωγή ὑπῆρξεν ἐν τῷ συνόλῳ τῆς ἀνωτέρα κατὰ 50% περίπου τῆς μέσης παραγωγῆς τῆς προπολεμικῆς περιόδου 1935—38 καὶ κατὰ 36% περίπου τῆς παραγωγῆς τοῦ προηγούμενου ἔτους 1952. Ἡ κτηνοτροφικὴ παραγωγή ὑπῆρξεν ἐπίσης κατὰ 18% ἀνωτέρα τῆς τοῦ προηγούμενου ἔτους, ἡ δὲ ἀλιευτικὴ κατὰ 21%. Εἰς τὸν τομέα τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς διαπιστοῦνται ἐπίσης ἐξαιρετικαὶ ἐπιδόσεις. Ἡ μέση αὔξησις τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς κατ' ὄγκον μετὰ τὸ παρελθόντος ἔτους 1953 καὶ τοῦ 1952 ἀνήλθεν εἰς 13,7% περίπου, μετὰ τὴν δὲ Δεκεμβρίου 1952 καὶ Δεκεμβρίου 1953 ἐσημειώθη ἄνοδος τοῦ σχετικοῦ δείκτου ἀπὸ 122 εἰς 127, ἦτοι κατὰ 37% περίπου. Εἰς τὴν παραγωγὴν, ἐξ ἄλλου, τῶν μεταλλείων ἐσημειώθη λίαν σημαντικὴ αὔξησις, ἀνελθοῦσα κατὰ μέσον ὄρον μετὰ τῶν ἐτῶν 1953 καὶ 1952 εἰς 28,3% μετὰ τὴν δὲ Δεκεμβρίου ἐκάστου τῶν ἐτῶν τούτων εἰς 42% περίπου. Ἡ κίνησις τοῦ ἐξωτερικοῦ ἔμπορίου παρουσιάζει ὡς πρὸς μὲν τὰς ἐξαγωγὰς αὔξησιν κατ' ἀξίαν κατὰ 16,6%, ὡς πρὸς δὲ τὰς εἰσαγωγὰς μείωσιν κατ' ἀξίαν 14,3%. Ἡ ἐξέλιξις αὕτη ὑπῆρξεν ἄκρως εὐνοϊκὴ διὰ τὸ ἔμπορικὸν ἰσοζύγιον καὶ τὸ ἰσοζύγιον πληρωμῶν τῆς χώρας.

Λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν ἀνωτέρω δεδομένων, ἦτοι τῆς αὔξησεως τῆς δραστηριότητος εἰς ὅλους τοὺς παραγωγικοὺς τομεῖς, καὶ σταθμιζομένης τῆς συμβολῆς ἐκάστου τομέως, προκύπτει τελικῶς ὅτι κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ἐπῆλθεν εἰς τὴν ἑλληνικὴν οἰκονομίαν

αύξησης του ὄγκου τῶν συναλλαγῶν καὶ τῆς γενικῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος τῆς χώρας κατὰ ποσοτὸν 25 % περίπου ἔναντι τοῦ ἐπιπέδου τοῦ 1952.

Συμφώνως πρὸς τὰ διαθέσιμα προσωρινά στοιχεία, τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα τοῦ ἔτους 1953, ἀποτιμώμενον εἰς δραχμὰς τρεχοῦσης ἀγοραστικῆς δυνάμεως, ὑπῆρξεν ἀνώτερον τοῦ ἔτους 1952 κατὰ 30 % περίπου, ἡ δὲ αὐξησης αὐτοῦ κατ' ὄγκον ὑπολογίζεται εἰς 13 %.

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΒΟΗΘΕΙΑ

Ἡ συναλλαγματικὴ ἀναπροσαρμογὴ ὄχι μόνον ἐτόνωσε τὸν ρυθμὸν τῆς δραστηριότητος καὶ ἐκμεταλλεύσεως τοῦ ὑπάρχοντος ἐπενδεδυμένου κεφαλαίου ἐν Ἑλλάδι, ἀλλὰ ἐδημιούργησεν ἀναμφισβητήτως τὸ κατάλληλον κλίμα καὶ ἔθεσε τὰ βασικὰ θεμέλια διὰ τὴν ἐντατικώτερον περαιτέρω ἀξιοποίησιν τῶν πλουτοπαραγωγικῶν δυνάμεων τῆς χώρας. Εἶναι δὲ γεγονός, ὅτι, παρὰ τὰς ἐπιτεύξεις αἵτινες μέχρι σήμερον ἐπραγματοποιήθησαν εἰς τὴν ἑλληνικὴν οἰκονομίαν, ὀφίσταται εἰσέτι βασικὸν διὰ τὴν ἑλληνικὴν οἰκονομίαν πρόβλημα περαιτέρω ἀξιοποιήσεως παραγωγικῶν δυνάμεων πρὸς ἐξασφάλισιν ἀποσυλλήσεως εἰς τὸν ἑλληνικὸν πληθυσμὸν καὶ βελτιώσεως τοῦ βιοτικού αὐτοῦ ἐπιπέδου.

Ἡ μείωσις τῆς δωρεᾶν παρεχομένης βοήθειας καὶ ἡ ἐξέτασις τῆς νέας μορφῆς ὑπὸ τὴν ὁποίαν αἱ Ἴνωμέναι Πολιτεῖαι θὰ ἐνίσχουν οἰκονομικῶς τὰ ξένα Κράτη, ἀπέτέλεσε καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ 1953 κύριον θέμα συζητήσεως εἰς τὰς Ἴνωμένας Πολιτείας.

Ἡ νέα κατεύθυνσις εἶναι «ἐμπόριον, ὄχι βοήθεια». Ἡ ἀνάπτυξις ὅθεν τῶν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν τῶν Η.Π.Α. μετὰ τὰς ξένας χώρας θεωρεῖται ὅτι θὰ ἀποτελέσῃ τὴν βάσιν ἐνισχύσεως τῶν ἐλευθέρων Κρατῶν ἀλλὰ καὶ τῆς ταυτοχρόνου ἀπαλλαγῆς τῶν Ἴνωμένων Πολιτειῶν Ἀμερικῶν ἀπὸ τοῦ βαρῦ φορτίου τῆς συνεχοῦς δωρεᾶν παροχῆς ἐξωτερικῆς βοήθειας. Οὐχ' ἦτον, τὸ μέτρον καὶ ἡ κατεύθυνσις αὐτὴ δὲν φαίνεται ὅτι θὰ ἰσχυρῶς κατὰ τρόπον ἀτεκτονῶν δι' ἄλλας τὰς εὐρωπαϊκὰς χώρας. Συμφώνως αὐτῇ δὲν ἀνακινώσεως τὸ διευθυνοῦ τῆς ἐξωτερικῆς βοήθειας κ. Χάρολντ Στάσεν, ἡ μὲν στρατιωτικὴ βοήθεια πρὸς τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην δύναται νὰ περιορισθῇ σημαντικῶς καὶ ἡ οἰκονομικὴ βοήθεια νὰ διακοπῇ πλήρως, θὰ ὑπάρχουν ὅμως ἐξαιρέσεις τινὲς διὰ χώρας ὑπὸ ἐιδικὰ συνθήκας εὐρισκομένας.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἡμέτεραν χώραν, τὸ καθορισθὲν διὰ τὸ τρέχον οἰκονομικὸν ἔτος 1953-54 ὑπὸ τῆς ὀδοῦσικτον ποσὸν βοήθειας περιωρίσθη εἰς δολλ. 21 ἑκατομ. ἀνερχόμενον μετὰ τοῦ ἀχρησιμοποίητου ὑπολοίπου τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐκ δολλ. 59,1 ἑκατομ. εἰς τὸ συνολικὸν ποσὸν τῶν δολλ. 80,1 ἑκατομ. Ἡ ἑλληνικὴ πραγματικότης ἐπιβάλλει ὅπως αἱ Ἴνωμέναι Πολιτεῖαι ἐξετάζουσιν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν χορήγησιν τόσοσιν στρατιωτικῆς ὅσον καὶ οἰκονομικῆς βοήθειας, πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν προβλημάτων ἅτινα ἀνακύπτουν ἀφ' ἑνὸς ἐκ τῶν τεραστίων διὰ τὴν ἀντοχὴν τῆς χώρας στρατιωτικῶν δαπανῶν καὶ ἀφ' ἑτέρου ἐκ τῆς ἀδηρίτου ἀνάγκης συμπληρώσεως τοῦ ἔργου τῆς ἀνασυγκροτήσεως καὶ τῶν ἐπενδύσεων. Ταυτοχρόνως ὅμως αἱ προσπάθειαι τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἐκδηλοῦνται ἐντατικῶς διὰ τὴν ἐξεύρεσιν καὶ προσέλευσιν τῶν ἀπαραίτητων ξένων κεφαλαίων, ἐφ' ὧν θὰ στηριχθῇ τὸ προσεχὲς ἔργον τῆς οἰκονομικῆς ἀνορθώσεως καὶ ἀναπτύξεως τῆς χώρας.

Πρὸς βελτιώσιν τοῦ προγενεστέρως δυσμενοῦς, ἐκ τῶν ποικίλων λόγων καὶ αἰτίων, κλίματος διὰ τὴν προσέλευσιν ξένων κεφαλαίων, ἐπετελέσθη τὸ πρῶτον καὶ βασικὸν βῆμα διὰ τῆς ψηφίσεως τοῦ νόμου «περὶ ἐπενδύσεως καὶ προστασίας κεφαλαίων ἐξωτερικοῦ». Διὰ τοῦ νόμου τούτου, τὰ ξένα κεφάλαια τὰ ὁποῖα θὰ εἰσερῶσιν εἰς τὴν χώραν κατοχυροῦνται ἔναντι μελλοντικῶν πολιτικῶν καὶ οἰκονομικῶν ἐναλλαγῶν καὶ λαμβάνεται κατάλληλος πρόνοια διὰ τὴν φορολογικὴν αὐτῶν κατοχύρωσιν καὶ τὸν καθορισμὸν τῶν κατ' ἔτος δυναμένων νὰ ἐξαχθοῦν ποσοστῶν ἐπὶ τῶν εἰσερῶσάντων κεφαλαίων ὑπὸ τὴν μορφήν ἐπιτοκῆς κεφαλαίων καὶ πληρωμῆς τόκων καὶ κερδῶν. Εἰδικὴ ἐπίσης μέριμνα λαμβάνεται διὰ τὴν δημιουργίαν ἐθνικῶν ὄρων διὰ τὸν ἐπαναπαρισμὸν τῶν ἑλληνικῶν πλοίων καὶ τὴν ὑπὸ ἑλληνικὴν σημαίαν νηολογίαν ξένων πλοίων. Ταυτοχρόνως λαμβάνεται καὶ πρόσθετος πρόνοια πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομικῆς πίστεως ἐπὶ διεθνoῦς πεδίου διὰ τῆς ἐξαγγελθείσης ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ρυθμίσεως, ἐν καιρῷ, τοῦ ζητήματος τοῦ δημοσίου χρέους.

Αἱ προσπάθειαι πρὸς τούτους τῆς Κυβερνήσεως δὲν περιορίζονται μόνον εἰς τὴν διὰ τῆς νομοθετικῆς ὁδοῦ ρυθμίσιν σοβαρωτάτων θεμάτων, ὡς τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα. Περιλαμβάνουσιν ἐπίσης καὶ νέας ἐπιδιώξεις πρὸς ἀνασύνδεσιν τῶν πιστωτικῶν σχέσεων τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῶν οἰκονομιῶν τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης. Δεόν ἐπίσης νὰ σημειωθῇ ὅτι εἶχεν ἤδη ἐπιτευχθῆ ἡ συγκατάθεσις τῆς Κυβερνήσεως τῶν Ἴνωμένων Πολιτειῶν, ὅπως διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ προγράμματος ἐπενδύσεων χρησιμοποιοῖται μέρος τῆς παρεχομένης βοήθειας, ἐξασφαλιζομένης τῆς συνεχίσεως τῆς χρησιμοποιήσεως τοῦ ἀδιαιρέτου ἐκ τοῦ παρελθόντος ὑπολοίπου τῆς βοήθειας.

Ἐξ ἄλλου ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐστράφη πρὸς χορήγησιν δανείου εἰς τὴν Διεθνῆ Τράπεζαν Ἀνασυγκροτήσεως, ἥτις δι' ἐμπειρογνομιῶν τῆς ἐμελέτησεν ἐπιτοπίως τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τῆς χώρας. Δεδομένης τῆς εὐνοϊκῆς ἐξελίξεως τῆς συναλλαγματικῆς θέσεως τῆς χώρας κατὰ τὸ διαρρησθὲν ἔτος καὶ γενικότερον τῆς διαμορφώσεως ἄλλας νέων συνθηκῶν οἰκονομικῆς ἀνάδου, δύναται βασίμως νὰ διατυπώσθω ἀισιόδοξοι προβλέψεις ὅσον ἀφορᾷ τὴν διὰ δανείου οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τῆς Διεθνoῦς Τραπεζῆς Ἀνασυγκροτήσεως.

Τὸ κυβερνητικὸν μακροπρόθεσμον πρόγραμμα ἐπενδύσεων προβλέπει ἐκτέλεσιν ἔργων συνολικοῦ ποσοῦ δολλαρίων 236 ἑκατομμυρίων ἐκ τῶν ὁποίων δολλάρια 131 ἑκατομμύρια ἀντιπροσώπευτον δαπάνας εἰς συνάλλαγμα καὶ τὸ ὑπόλοιπον δαπάνας εἰς δραχμὰς. Ἡ διάρθρωσις τοῦ προγράμματος ἀπὸ ἀπόψεως σειρᾶς προτεραιότητος καὶ ἀπὸ ἀπόψεως χρόνου ἐκτελέσεως τῶν ἔργων, ἐκτεινόμενος εἰς χρονικὴν περιόδον 3-5 ἔτων, παρουσιάζει τὴν ἀπαραίτητον ἐλαστικότητα, ἥτις ἐπιτρέπει τὴν

έφαρμογήν αὐτοῦ καὶ πρόοδον τῶν ἔργων, ἀναλόγως τῶν ἐκάστοτε ὑφισταμένων χρηματοδοτικῶν συνθηκῶν. Τὸ πρόγραμμα τοῦτο προβλέπει ἀφ' ἑνὸς τὴν συνέχισιν ἀρξαμένων ἤδη ἔργων καὶ ἀφ' ἑτέρου τὴν ἐκτέλεσιν νέων ἔργων, καλύπτει δὲ κατὰ βάσιν τρεῖς βασικούς τομεῖς τῆς Ἑλληνικῆς παραγωγικῆς δράσεως : τὸν ἐνεργειακόν, τὸν γεωργικόν καὶ τὸν βιομηχανικόν.

ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Ἡ ἀσκήθεισα κατὰ τὸ ἄρξαν ἔτος νομισματικὴ καὶ πιστωτικὴ πολιτικὴ προσδιορίζεται ἀπὸ τὸ δεσπόμενον γεγονός τῆς συναλλαγματικῆς ἀναπροσαρμογῆς τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου. Πρὸς τοὺς σκοποὺς τοῦ θεμελιώδους τούτου μέτρου, ἐπιδιώκοντας παραλλήλως πρὸς τὴν συναλλαγματικὴν ἀνόρθωσιν τῆς χώρας καὶ τὴν ἀπελευθέρωσιν δυνάμεων πρὸς αὐξοῦσαν παραγωγικὴν δρᾶσιν, ταυτίζονται καὶ οἱ σκοποὶ τῆς νομισματικῆς καὶ πιστωτικῆς πολιτικῆς. Ὡσαύτως, ἡ ρύθμισις τοῦ ὄγκου τῆς κυκλοφορίας καὶ τῆς πίστεως κατὰ τρόπον καὶ εἰς ἐπίπεδα ἀποτρέποντα τὰς ἐκ τοῦ νομισματικοῦ καὶ πιστωτικοῦ παράγοντος πιέσεις ἐπὶ τῆς ἀγοραστικῆς δυνάμεως τοῦ νομίσματος ἀπέτέλεσε κύριον μέλημα τῆς νομισματικῆς καὶ πιστωτικῆς πολιτικῆς.

Κύριοι παράγοντες ἐπηρεάζοντες τὸ μέγεθος τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας ὑπῆρξαν, ὡς καὶ κατὰ τὸ παρελθόν : ὁ δημοσιονομικός, ὁ συναλλαγματικός, ὁ χρηματοδοτικός τῆς παραγωγικῆς πίστεως καὶ τῆς συγκεντρώσεως ἔγχυριων γεωργικῶν προϊόντων, ἡ χρηματοδότησις τῆς ἀνασυγκροτήσεως, αἱ δραχμαὶ τῆς Ἀμερικανικῆς Βοηθείας καὶ ποικίλαι κατηγορίαι καταθέσεων.

Ἐκ τῶν παραγόντων τούτων τινὲς ἐπενήργησαν ἀσχητικῶς, ἕτεροι δὲ μειωτικῶς ἐπὶ τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας. Αἱ δραχμαὶ τῆς ἀμερικανικῆς βοηθείας, ἐπιφέρουσαι συστολὴν τῆς κυκλοφορίας, ἐδημιούργουν κατὰ βάσιν πηγὴν ἀντίλησων μέσων πληρωμῆς πρὸς χρηματοδότησιν τῆς ἀνασυγκροτήσεως. Ταυτοχρόνως, ὁ δημοσιονομικός παράγων, εὐνοϊκῶς ἐξελιχθεὶς ἀπὸ τῆς ἀναπροσαρμογῆς καὶ ἐντέθηεν, ἐπενήργησε συσταλτικῶς ἐπὶ τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας, διὰ τῆς μειώσεως τοῦ χρεωστικοῦ ὑπολοίπου τοῦ Λογαριασμοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, ὁμοῦ δὲ μετὰ τοῦ παράγοντος τῶν καταθέσεων, ὅστις ἐκίνηθη ἀσχητικῶς παρά τῷ Ἐκδοτικῷ Ἰδρύματι, ἐδημιούργησε κυκλοφοριακὴν συστολήν, ἥτις ἐπέτρεψε καὶ διηκούλυε τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς ἀσχητικῆς κινήσεως τῆς κυκλοφορίας.

Ἡ ἐκ τῆς νέας οικονομικῆς πραγματικότητος προκύψασα κατάστασις, ὡς αὕτη διεμορφώθη ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῆς συναλλαγματικῆς ἀναπροσαρμογῆς, ἔσχε ὡς ἀποτέλεσμα ἕνεκα περισσοτέρων λόγων τὴν διεύρυνσιν τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας. Ὁ ἐφοδιασμός τῆς οἰκονομίας διὰ μέσων πληρωμῆς ἐπραγματοποιήθη κατὰ κύριον λόγον διὰ τῆς ἐπενεργείας τοῦ παράγοντος τῶν ἀγορῶν συναλλάγματος ὑπὸ τοῦ Ἐκδοτικοῦ Ἰδρύματος. Ἡ μετὰ τὴν συναλλαγματικὴν ἀναπροσαρμογὴν ἰσχυροτάτη προσφορὰ συναλλάγματος εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος καὶ ἡ διὰ τῆς ἀποκτήσεως τοῦ συναλλάγματος τούτου αὐξήσις τοῦ συναλλαγματικοῦ ἀποθέματος τῆς Τραπεζῆς εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν διεύρυνσιν τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας. Ἡ τοιαύτη ὁμῶς διεύρυνσις τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν τρεχοσῶν συναλλαγῶν, ἀπορροφᾷται πλήρως ἀπὸ τὴν αὐξοῦσαν οἰκονομικὴν δραστηριότητα καὶ καλύπτεται ἀπολύτως ὑπὸ τῶν δημιουργουμένων διαθεσίμων.

Ἦτο φυσικόν ὅτι ἀναπροσαρμογῆ τῆς ἐκτάσεως τῆς ἐφαρμοσθείσης ἐν Ἑλλάδι θὰ εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν μετακίνησιν τοῦ ἑσωτερικοῦ ἐπιπέδου τῶν τιμῶν πρὸς τὰ ἄνω. Καὶ πράγματι τοιαύτη ἀνοδος, ὡς ἐκ τῶν περαιτέρω ἀριθμῶν καὶ διευρύνσεως θέλει προκύψει, ἔλαβε χώραν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν οἰκονομίαν. Ὅτι ὁμῶς χρῆζει ἰδιαίτερης ἐξάσεως εἶναι τὸ γεγονός ὅτι ἡ σημειωθείσα ἀνοδος τῶν τιμῶν διαμορφοῦται εἰς ἐπίπεδα ὑπολείπόμενα σημαντικῶς τῆς ἐπελθούσης μεταβολῆς τῆς συναλλαγματικῆς ἰσοτιμίας τοῦ ἐθνικοῦ νομίσματος. Κατὰ συνέπειαν ἡ νομισματικὴ ἐξέλιξις ἀσφαλῶς ἀφῆκεν ἀθίκτους τοὺς σκοποὺς καὶ τὰς ἐπιδιώξεις τῆς ἀναπροσαρμογῆς.

Δὲν φρονούμεν ὅτι εἶναι ἐπανάγκας νὰ ἐνδιατρίψωμεν εἰς τὸ θέμα τοῦ χρυσοῦ. Περιοριζόμεθα ἀπλῶς νὰ ἀναφέρωμεν, ὅτι ἡ πολιτικὴ τοῦ Ἐκδοτικοῦ Ἰδρύματος ἐναντι τοῦ χρυσοῦ τελικόν σκοπὸν εἶχε καὶ ἔχει τὴν ἀποτροπὴν κακοποιῶν ἐπιδράσεων, τὰς ὁποίας ἐνδεχομένως θὰ ἤδύναντο νὰ ἔχουν ἐπὶ τῆς οἰκονομίας αἱ διακυμάνσεις τῆς τιμῆς τοῦ χρυσοῦ. Ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῆς τοιαύτης πολιτικῆς τῆς ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος εὐρίσκειται εἰς τὴν ἐχάριστον θέσιν ἀπὸ διετίας νὰ εἶναι ἀπληγαγμένη οἰασθήποτε πιέσεως ἐκ τῆς ζητήσεως χρυσοῦ.

Θεωροῦμεν τέλος ἐπιβεβλημένον νὰ τονίσωμεν, ὅτι τὸ Ἐκδοτικόν Ἰδρυμα, ἀκολουθοῦν ὅτι αἱ θαραὶν κατεύθυνται εἰς τὴν πολιτικὴν του ἐπὶ τοῦ χρυσοῦ, δὲν θὰ διατάξῃ, ἐφόσον κρῖνει ὅτι αἱ διακυμάνσεις αὐτοῦ θὰ ἤδύναντο τὰ ἀσκήσωσιν οἰανδήποτε παρενοχλητικὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς οὐγιῶς δράσεως, συναλλακτικῆς καὶ παραγωγικῆς, τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν οἰκονομίας, νὰ πλήξῃ, ὡς ἐδήλωσεν ἤδη τοῦτο καὶ ἡ Κυβέρνησις, τὴν κερδοσκοπικὴν ἐκμετάλλευσιν τῆς τιμῆς τοῦ χρυσοῦ, ἐξασφαλίζον πάντοτε τὴν πρῆπουσαν ὁμαλότητα εἰς τὸν τομέα αὐτόν.

Ἐξέλιξις τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας καὶ τῶν τιμαρθμῶν ἀκρίβειας ζωῆς καὶ χονδρικῆς πωλήσεως κατὰ τὸ ἔτος 1953

Ὁ ἐν συνεχείᾳ πίναξ εἶναι χαρακτηριστικὸς τῶν διακυμάνσεων τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας καὶ τῶν τιμαρθμῶν. Πρώτη καὶ βασικὴ διαπίστωσις ἐκ τῆς συγκριτικῆς διερευνήσεως τῶν ἀριθμῶν αὐτοῦ εἶναι ὅτι ἡ ἀνοδος τοῦ ἐπιπέδου τῶν τιμῶν ὑπολείπεται οὐσιωδῶς τῆς ἐπελθούσης διευρύνσεως τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας. Τὸ σύνολον τῶν ἐν κυκλοφορίᾳ τραπεζογραμματίων αὐξάνεται διαρκοῦντος τοῦ ἔτους 1953 κατὰ δρχ. 1 027.1 δισεκ.

ήτοι κατά 51,5% ενώ εις τὰ ἐπίπεδα τῶν τιμῶν σημειοῦται ἄνοδος ἐκφραζομένη διαμὲν τοῦ τιμαρίθμου χονδρικής πωλήσεως κατά 28,1%, διὰ δὲ τοῦ τιμαρίθμου ἀκριβείας ζωῆς κατά 21,2%. Ἐκ τῆς γενικῆς ταύτης θεωρήσεως τῶν ἐπελθουσῶν μεταβολῶν δύναται νὰ συναχθῆ, ὅτι αἱ διακυμάνσεις τῶν τιμῶν δὲν ἐπηρέασθησαν ἐκ τῶν διακυμάνσεων τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας. Τοῦτο καθίσταται ἔτι σαφέστερον ἐκ τῆς παρακολουθήσεως τῆς ἐξελίξεως τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας καὶ τοῦ ἐπιπέδου τῶν τιμῶν κατά τὸ α' ἑξάμηνον τοῦ ἔτους 1953 ὁπότε, ἐνῶ ἡ κυκλοφορία ἀπὸ τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου μέχρι καὶ τοῦ μηνὸς Ἰουνίου παρουσιάζει συνεχῆ μείωσιν, ἀντιθέτως τὰ ἐπίπεδα τῶν τιμῶν παρουσιάζουν συνεχῆ καὶ δὴ τὴν μᾶλλον σημαντικωτέραν εἰς ἑκατοστιαίας σχέσεις ἄνοδον τῆς ὅλης ἐτήσιας περιόδου. Προηγείται συνεπῶς ἡ ἄνοδος τῶν τιμῶν, ὀφειλομένη οὐκ εἰς αἰτία ἀπορροήντα ἐκ τῶν μεταβολῶν τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας, ἀλλὰ κατά κύριον λόγον εἰς αἰτία ὀργανικὰ συνδεόμενα πρὸς τὰς ἐπιδράσεις αἰτίνες ἀνεμένοντο ὅπως ἐπέλθουν κατόπιν τῆς συναλλαγματικῆς ἀναπροσαρμογῆς.

ΜΗΝΕΣ	Κυκλοφορία (τέλ. ἐκάστου μην.)		Τιμαρίθμοι		Τραπεζίης τῆς Ἑλλάδος	
	δισεκ. δραμ.	ἐν σχέσει πρὸς προηγ. μῆνα	Ἄκριβείας ζωῆς	Χονδρικής πωλήσεως	+	-
	+	ἢ - %	+	ἢ - %	+	ἢ - %
	1938=1	ἐν σχέσει πρὸς προηγ. μῆνα	1938=1	ἐν σχέσει πρὸς προηγ. μῆνα	1938=1	ἐν σχέσει πρὸς προηγ. μῆνα
1952 Δεκέμβριος...	2.475,9	—	357,9	—	391,7	—
1953 Ἰανουάριος..	2.366,3	4,4 %	360,0	+ 0,8 %	392,4	+ 0,2 %
Φεβρουάριος..	2.340,6	- 1,1 %	358,9	- 0,5 %	391,6	- 0,2 %
Μάρτιος...	2.414,2	+ 3,1 %	364,9	+ 1,7 %	387,7	- 1 %
Ἀπρίλιος...	2.475,6	+ 2,5 %	366	+ 0,3 %	404,7	+ 4,4 %
Μάιος...	2.352,9	- 5 %	375,4	+ 2,6 %	441,1	+ 9 %
Ἰούνιος...	2.327,0	- 1,1 %	393,4	+ 4,8 %	475,7	+ 7,8 %
Συνολ. μεταβολὴ α' ἑξαμήνου...	- 148,1	- 6 %	35,5	+ 9,9 %	+84	+ 21,4 %
1953 Ἰούλιος...	2.535,7	+ 8,9 %	402,3	+ 2,3 %	488,7	+ 2,7 %
Αὐγουστος...	2.768,8	+ 9,2 %	412,8	+ 2,6 %	502,6	+ 2,8 %
Σεπτέμβριος...	2.970,9	+ 7,3 %	422,1	+ 2,3 %	504	+ 0,3 %
Ὀκτώβριος...	3.140,8	+ 5,7 %	421,9	- 0,05%	506,2	+ 0,4 %
Νοέμβριος...	3.172,8	+ 1, %	425	+ 0,7 %	501,8	- 0,9 %
Δεκέμβριος...	3.503	+ 10,4 %	433,8	+ 2,1 %	501,6	- 0,04 %
Συνολ. μεταβολὴ β' ἑξαμήνου...	+1.175,2	+ 50,5 %	+ 40,4	+ 10,3 %	+25,9	+ 5,4 %
Συνολ. μεταβολὴ ὅλοκλ. τοῦ ἔτους	+1.027,1	+ 41,5 %	+ 75,9	+ 21,2 %	+109,9	+ 28,1 %
Συνολ. μεταβολὴ ἐννεαμην. ἀπὸ τῆς ἀναπροσαρμογῆς ..	+1.088,8	+ 45,1 %	+ 68,9	+ 18,9 %	+113,9	+ 29,4 %

Ἡ ἀνωτέρω παρατήρησις ἐπιρρωνύεται ἐκ τῆς συγκριτικῆς συσχέτισεως τῶν δεδομένων τῆς μεταβολῆς τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας καὶ τῶν τιμαρίθμων κατά ἑξαμηνιαίας περιόδους τοῦ ἔτους 1953 ἢ καὶ ἀκόμη κατὰ βραχυτέρας περιόδους αἰτίνες ἐπηρεασθῆσαν τὴν συναλλαγματικὴν ἀναπροσαρμογὴν. Τοιοῦτοτρόπως παρατηρεῖται ὅτι, ἐνῶ ἡ νομισματικὴ κυκλοφορία μειοῦται κατά τὸ α' ἑξάμηνον τοῦ 1953 κατά ποσοστὸν 6%, ἀντιθέτως ἐπέρχεται αὔξησις εἰς τὸν τιμαρίθμον κόστους ζωῆς κατά 9,9% καὶ εἰς τὸν τιμαρίθμον χονδρικής πωλήσεως κατά 21,4%. Ἐὰν δὲ ἐξετασθῆ τὸ πρῶτον μετὰ τὴν ἀναπροσαρμογὴν τρίμηνον Ἀπριλίου — Ἰουνίου 1953, διαπιστοῦται μείωσις τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας κατά 3,6% ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν αὔξησιν τοῦ τιμαρίθμου κόστους ζωῆς κατά 7,8% καὶ τοῦ τιμαρίθμου χονδρικής πωλήσεως κατὰ 22,7%.

Ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ἀνωτέρω κίνησιν, διαπιστοῦται ὅτι κατὰ τὸ β' ἑξάμηνον τοῦ

1953 επί αύξήσεως τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας ἀνεληθούσης εἰς 50,5 % ἢ αὐξήσις τοῦ μὲν τιμαριθμοῦ κόστους ζωῆς περιορίζεται εἰς 10,3 %, τοῦ δὲ τιμαριθμοῦ χονδρικῆς πωλήσεως εἰς 5,4 % ἢτοι εἰς τὸ 1/10 περίπου τοῦ ποσοστοῦ τῆς αὐξήσεως τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας.

Α ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

1. Τὸ σύνολον τῶν πιστώσεων πρὸς τὴν οἰκονομίαν παρουσιάζει αὐξῆσιν ἀπὸ δρχ. 5 428 δισεκ. τῆς 31-12-52 εἰς δρχμ. 5 978 δισεκ. τὴν 31-12-53. Ἡ λαβοῦσα χώραν αὐξήσις ἀνέρχεται εἰς δρχ. 550 δισεκ., ἢτοι εἰς ποσοστὸν 10 %.

Τὰ κεφάλαια πρὸς διεύρυνσιν τῆς χρηματοδοτήσεως κατὰ τὸ ἀνωτέρω ποσὸν προέρχονται ἐκ τοῦ ἐκδοτικοῦ προνομίου κατὰ δρχ. 195 δισεκ., ἢτοι κατὰ τὰ 35 % τοῦ συνόλου ἐκ τῶν ἰδίων δὲ διαθεσίμων τῶν λοιπῶν τραπεζῶν κατὰ δρχ. 355 δισεκ., ἢτοι κατὰ 65 %.

2. Εἰδικότερον, ἡ διαπιστουμένη αὐξήσις τῆς πιστοδοτήσεως ἀφορᾷ ἐκ τῶν κυρίων κλάδων τὴν βιομηχανίαν καὶ τὴν γεωργίαν. Τὸ σύνολον τῶν πρὸς τοὺς δύο κλάδους πιστώσεων ἀξάνεται ἐντὸς τοῦ 1953 κατὰ δρχ. 593 δισεκ. Ἀντιθέτως εἰς τὸ μέγεθος τῆς χρηματοδοτήσεως τῶν λοιπῶν κλάδων ἐπέρχεται ἐν τῷ συνόλῳ κατὰ τὸ 1953 μείωσις.

3. Αἱ βιομηχανικαὶ πιστώσεις αὐξάνονται διαρκούντος τοῦ ἔτους κατὰ δρχ. 448 δισεκ., ἐκ τῶν ὁποίων δρχ. 256 δισεκ. προέρχονται ἐκ τοῦ ἐκδοτικοῦ προνομίου καὶ ἐχορηγήθησαν ὑπὸ τῶν ἐμπορικῶν τραπεζῶν καὶ τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, τὸ δὲ ὑπόλοιπον ἐκ δρχ. 192 δισεκ. ἐχορηγήθη ὑπὸ τῶν ἐμπορικῶν τραπεζῶν ἀποκλειστικῶς ἐκ τῶν ἰδίων αὐτῶν διαθεσίμων.

4. Αἱ χορηγήσεις πρὸς τὴν γεωργικὴν οἰκονομίαν αὐξάνονται ἐπίσης κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος. Ἡ αὐξήσις αὕτη ἀνέρχεται εἰς δρχ. 145 δισεκ. Σημειοῦται ὅτι ὑπὸ τοῦ Ἐκδοτικοῦ Ἰδρύματος διετέθησαν κατὰ τὸ ἔτος 1953 πρὸς χρηματοδότησιν τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς δρχ. 312 δισεκ. πέραν τῶν τοῦ ἔτους 1952, ἐνῶ ἀντιθέτως ἐμειοῦντο τὰ διατεθέντα ἐξ ἰδίων διαθεσίμων τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς κεφάλαια κατὰ δρχ. 167 δισεκ.

5. Διὰ τὴν μέσῳ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς καὶ ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ Ἐκδοτικοῦ Ἰδρύματος χρηματοδότησιν τῆς συγκεντρώσεως ὅλων τῶν λοιπῶν γεωργικῶν προϊόντων, πλὴν τῶν σιτηρῶν, διετέθησαν κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος, ὡς καὶ κατὰ τὸ παρελθόν, ἰκανὰ κεφάλαια. Λήγοντος ἐν τούτοις τοῦ ἔτους, διαπιστοῦται ὅτι τὸ συνολικῶς διαθεμιζόμενον ἐκ τοῦ ἐκδοτικοῦ προνομίου διὰ τοὺς ἀνωτέρω σκοποὺς ποσὸν εἶναι κατώτερον ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ προηγούμενον ἔτος κατὰ δρχ. 125 δισεκ.

6. Αἱ πιστώσεις πρὸς τὸ ἐμπόριον ἐν γένει παρουσιάζουν αὐξῆσιν κατὰ δρχ. 86 δισεκ. περίπου, ἣτις ἀντιπροσωπεύει αὐξῆσιν τῶν πιστώσεων πρὸς τὸ ἐξαγωγικὸν ἐμπόριον. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν χρηματοδότησιν τῶν λοιπῶν κατηγοριῶν τῶν ἐμπορικῶν κλάδων, ἡ διαπιστουμένη αὐξήσις προέρχεται ἀποκλειστικῶς ἐκ τῶν διαθεσίμων τῶν ἐμπορικῶν τραπεζῶν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν χρηματοδότησιν ἐκ κεφαλαίων τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος πρὸς τοὺς κλάδους τούτους, ἣτις ἐμειώθη κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο.

7. Μείωσις οὐσιώδης διαπιστοῦται εἰς τὰς συνολικὰς χορηγήσεις πρὸς τὸ κοπνημπόριον, αἵτινες περιορίζονται εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους 1953 ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ τέλος τοῦ προηγούμενου ἔτους κατὰ ποσὸν δρχ. 110 δισεκ.

8. Αἱ παρὰ τραπεζαῖς καταθέσεις παρουσιάζουν κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος αὐξῆσιν ἐκ δρχ. 1 008 δισεκ. ἐξ ὧν δρχ. 570 δισεκ. ἀντιπροσωπεύουν αὐξῆσιν καταθέσεων παρὰ ταῖς ἐμπορικαῖς Τραπεζαῖς ἐνῶ τὸ ὑπόλοιπον ἐκ δρχ. 438 δισεκ. ἀφορᾷ εἰς τοὺς λοιποὺς πιστωτικὸς ὄργανισμοὺς (Ἀγροτικὴν Τράπεζαν, Κτηματικὴν Τράπεζαν, Τράπεζαν Μετοχικοῦ Ταμείου Στρατοῦ, Ταχυδρομικὸν Ταμειυτήριον, Τομεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων).

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΙΣΟΖΥΓΙΟΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

Ἐξ ὅλων τῶν ἐκδηλώσεων τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς τῆς χώρας, ἐκείνη εἰς τὴν ὁποίαν ἐπέρχεται κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἡ μέγιστη βελτίωσις εἶναι ἡ συναλλαγματικὴ θέσις αὐτῆς. Τὸ τεράστιον ἔλλειμμα τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου, τὸ ὁποῖον ἀντιμετώπισεν ἡ χώρα κατὰ τὸ παρελθόν καὶ τὸ ὁποῖον εἰς τὰ προγενέστερα ἔτη τῶν μεγάλων ἀναγκῶν καὶ τῶν ὀλίγων συναλλαγματικῶν προσόδων ἐξικνεῖτο εἰς ἐπίπεδα ἄνω τῶν δολ. 300 ἑκατομ., ὑπεβιβάσθη

μόλις τὸ 1952 εἰς δολ. 168,3 ἑκατομ., περιορίζεται δὲ ἔτι περαιτέρω κατὰ τὸ λήξαν ἔτος 1953 εἰς δολ. 108,8 ἑκατομμύρια.

Ἡ βελτίωσις τοῦ ἔμπορικοῦ ἰσοζυγίου εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς εὐνοϊκῆς ἐξελίξεως ἀρφατέρων τῶν παραγόντων οἵτινες ἀμέσως ἐπιδροῦν εἰς τὴν διαμόρφωσιν αὐτοῦ, τῶν εἰσαγωγῶν δηλονότι καὶ τῶν ἐξαγωγῶν. Αἱ πληρωμαὶ εἰς συνάλλαγμα δι' εἰσαγωγὰς μειοῦνται κατὰ τὸ ἔτος 1953 εἰς δολ. 252,9 ἑκατομ. ἔναντι δολ. 288,3 ἑκατομ. τοῦ ἔτους 1952, ἦτοι ἐπέρχεται ἑξοικονόμησις συναλλάγματος κατὰ δολ. 40,4 ἑκατομ. Ἀφ' ἑτέρου τὸ ἐξαγωγικὸν συνάλλαγμα ἀνέρχεται εἰς δολ. 134,1 ἑκατομ. ἔναντι δολ. 115 ἑκατομ. τοῦ 1952, ἐπερχομένης οὕτως αὐξήσεως ἐκ δολ. 19,1 ἑκατομμυρίων. Ἐξεταζομένης εἰδικότερον τῆς ἐννεαμῆνου περιόδου μετὰ τὴν ἀναπροσαρμογὴν, διαπιστοῦται μείωσις τοῦ δι' εἰσαγωγὰς διατεθέντος συναλλάγματος κατὰ δολ. 29,3 ἑκατομ. καὶ αὐξήσις τοῦ ἐκ τῶν ἐξαγωγῶν ἀποκτηθέντος συναλλάγματος κατὰ δολ. 19,3 ἑκατομ., ἐν συγκρίσει πρὸς τοὺς ἀντιστοίχους ἀριθμοὺς τοῦ ἔτους 1952. Ἡ συνισταμένη τῆς ἐπιδράσεως τῶν δύο τούτων παραγόντων ἐπὶ τοῦ ἔμπορικοῦ ἰσοζυγίου, μετὰ τὴν ἀναπροσαρμογὴν καὶ μέχρι τέλους τοῦ ἔτους, ἀντιπροσωπεύει, ἔναντι τοῦ ἑλλείμματος τοῦ προηγούμενου ἔτους, βελτίωσιν κατὰ δολ. 48,6 ἑκατομ.

Ἡ σημαντικότερα διαπιστοῦται βελτίωσις εἰς τὸν παράγοντα τῶν ἀδύλων πόρων. Τὰ ἔσοδα ἐκ τουρισμοῦ ὑπερδιπλασιάζονται κατὰ τὸ λήξαν ἔτος, δύναται δὲ νὰ προβλεφθῇ καὶ περαιτέρω αὐξήσις, ἐφόσον καὶ αἱ λοιπαὶ προϋποθέσεις τονώσεως τῆς τουριστικῆς κινήσεως θὰ ἐξακολουθήσουν ὑφιστάμεναι. Λίαν ἱκανοποιητικὴ εἶναι ἐπίσης ἡ αὐξήσις τῶν μεταναστευτικῶν ἐμβασμάτων, τὰ ὅποια εἰς ὠρισμένους μῆνας τοῦ παρελθόντος ἔτους ἤγγισαν ἐπίπεδα τριπλάσια ἀντιστοίχων μηνῶν τοῦ ἔτους 1952. Ἡ κατηγορία ἐπίσης τῆς μεταφορᾶς ἰδιωτικῶν κεφαλαίων παρουσίασεν οὐσιώδη αὐξήσιν.

Γενικῶς, τὸ λήξαν ἔτος δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς τὸ ἔτος τῆς ἀθροῦσας προσφορᾶς ἀδύλων πόρων εἰς τὸ Ἐκδοτικὸν Ἴδρυμα, ἥτις συνετέλεσεν εἰς τὴν σοβαρὰν αὐξήσιν τοῦ συναλλαγματικοῦ αὐτοῦ ἀποθέματος. Τὸ συνολικὸν ποσὸν τῶν ἀποκτηθέντων ἀδύλων πόρων ἀνήλθε διὰ τὸ ἔτος 1953 εἰς δολλάρια 119,3 ἑκατομμύρια, ἔναντι δολλ. 84,2 ἑκατομ. τοῦ ἔτους 1952. Ἀπὸ τῆς συναλλαγματικῆς ἀναπροσαρμογῆς καὶ ἐντέθειν τὸ ποσὸν τοῦτο ἀνήλθεν εἰς δολλ. 100,4 ἑκατομ. ἔναντι δολλ. 66 ἑκατομ. τῆς ἀντιστοίχου περιόδου τοῦ προηγούμενου ἔτους, ἐπελθούσης αὐξήσεως ἐκ δολλ. 34,4 ἑκατομμυρίων.

Ἐὰν ἐξετάσωμεν τὸ εἰς συνάλλαγμα ἀπόθεμα τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος πλὴν κληρικῶν, παρατηροῦμεν ὅτι μόνον ἐκ δολλαρίων, λιγῶν στεργλινῶν καὶ χρυσοῦ, παραλειπομένων τῶν λοιπῶν νομισμάτων ὧν ἡ κίνησις εἶναι ἀσήμαντος, ἐπέρχονται αἱ κάτωθι μεταβολαί: Κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1952 τὸ ἀπόθεμα τοῦτο ἀνῆρχετο εἰς δολλ. 33,5 ἑκατομ., λίρας 17,8 ἑκατομ. ἦτοι δολλ. 49,8 ἑκατομ. καὶ χρυσὸν συνολικῆς ἀξίας δολλ. 9,5 ἑκατομ. ἦτοι συνολικῶς δολλ. 92,8 ἑκατομ. Κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1953 τὸ ἀπόθεμα τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος εἰς συνάλλαγμα ἀνῆρχετο ἀντιστοίχως εἰς δολλ. 90 ἑκατομ., λίρας 15,1 ἑκατομ. ἦτοι δολλ. 42,1 ἑκατομ., καὶ χρυσὸν ἀξίας δολλ. 10 ἑκατομ., ἦτοι ἐν συνόλῳ δολλ. 142,1 ἑκατομ. Ἐπομένως διαπιστοῦται αὐξήσις συνολικὴ τοῦ ὡς ἄνω ἀποθέματος τῆς Τραπεζῆς ἀνερχομένη εἰς δολ. 49,3 ἑκατομ. Σημειοῦται ὅτι εἰς τὸ τέλος τοῦ α' τριμήνου τοῦ τρέχοντος ἔτους 1954 τὸ ἀπόθεμα τοῦτο ἀνῆλθεν ἐν συνόλῳ εἰς δολλ. 152,5 ἑκατομμύρια.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ἐκ τῆς γενομένης ἀνασκοπήσεως σαφὲς προκύπτει τὸ συμπέρασμα, ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1953 ἡ Ἑλληνικὴ οἰκονομία ἔφθασεν εἰς τὸ ἀνώτερον ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς χώρας ἐπίπεδον ἀναπτύξεως.

Ἐπὶ τὴν ἐπίρρειαν τῆς γενομένης κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἀναπροσαρμογῆς τῆς δραχμῆς, ἡ ἀνάπτυξις τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων ἀκολουθεῖ τὴν ἀνιούσαν, ἡ συναλλαγματικὴ θέσις τῆς οἰκονομίας ἀποβαίνει ὀλοὴν ὑγιεστερά, τὸ ἑλλεμμα τοῦ ἔμπορικοῦ ἰσοζυγίου, ὅπερ ἐπέβη πρὸ τοῦ ἔτους ἐφιαλτικῶς τὴν οἰκονομίαν, μειοῦται εἰς ὄρια καλυπτόμενα κατὰ μέγιστον ποσοστὸν ἀπὸ τὸ πλεόνασμα τοῦ ἰσοζυγίου ἐξ ἀδύλων πόρων, ἡ ἀγοραστικὴ δύναμις τῆς δραχμῆς διακυμαίνεται εἰς ἐπίπεδα ὀλοὴν σταθεροποιούμενα, ἀφήνοντα ἱκανὸν εἰσέτι περιθώριον πρὸς διατήρησιν τῆς συναγωνιστικῆς ἱκανότητος τοῦ ἐξαγωγικοῦ ἡμῶν ἔμπορίου, ὁ κρατικὸς προϋπολογισμὸς ὄχι μόνον ἰσοσκελίζεται ἀλλὰ καταλείπει καὶ πλεόνασμα, παραλ-

λήλως δὲ τὸ πρόγραμμα τῶν ἐπενδύσεων πραγματοποιεῖται εἰς ὄλοεν εὐρύτερα ὄρια. Σαφῆ ἐξ ἄλλου ἀπόδειξιν τῆς ἐπελθούσης οικονομικῆς ἐξυγιάνσεως ἀποτελεῖ ἡ σημειωθεῖσα σταθερὰ τόνωσις τῆς πίστεως τῆς χώρας ἐν τῷ ἐξωτερικῷ καὶ τῷ ἑσωτερικῷ.

Ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς χρήσεως 1953 προέκυψαν καθαρὰ κέρδη δρχ. 15 249 761. 598. Ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου, προτεινομεν πρὸς ὑμᾶς, συμπῶνως τῷ Καταστατικῷ τῆς Τραπεζῆς, τὴν διάθεσιν ποσοῦ δρχ. 1 400 ἑκατομ. πρὸς πληρωπὴν τοῦ κεκανονισμένου μερίσματος πρὸς 4 % ἐπὶ κεφαλαίου δρχ. 60 δισεκ. ὡς καὶ τὴν διάθεσιν ποσοῦ δρχ. 6 δισεκ. πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ τακτικοῦ ἀποθεματικοῦ καὶ ἴσου ποσοῦ δρχ. 6 δισεκ. ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου ὡς συμμετοχὴν του εἰς τὰ καθαρὰ κέρδη τῆς Τραπεζῆς. Τοιοῦτοτρόπως, κατὰ τὴν ὑπ' ὄψιν χρῆσιν, ἐπιτυγχάνεται ἡ διάθεσις ἀξιολόγου ποσοῦ ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου, τοῦθ' ὅπερ ἀποτελεῖ ἱκανοποιητικὴν ἀπαρχήν, ἐνδεικτικὴν τῆς βελτιώσεως τῶν οἰκονομικῶν ὄρων ὑφ' οὓς ἠσχίθη κατὰ τὸ διαρρέυσαν ἔτος ἡ διαχείρισις τοῦ ἐκδοτικοῦ προνομίου.

Ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ ἔτους 1952 ἔχει τεθῆ εἰς ἐφαρμογὴν πρόγραμμα αὐστηρῶν οἰκονομικῶν, ὅπερ ἐξηγγείλαμεν ἤδη εἰς τὴν προηγουμένην Γενικὴν Συνέλευσιν τῶν Μετόχων, τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου 1953. Ἡ ἀσκήσις πολιτικῆς φειδοῦς καὶ αὐστηρῶν οἰκονομικῶν ἐπιβλήεται, ἰδίᾳ ὑπὸ τὰς σημερινὰς οἰκονομικὰς συνθήκας καὶ ἐκ λόγων εἰδικῶν ἀπορροεόντων ἐκ τῆς ἰδιομορφίας τῆς ἐκδοτικῆς λειτουργίας, δεδομένου ὄντος, ὅτι ἡ πραγματοποιουμένη σταθερῶς ἄνοδος τῆς οἰκονομίας ὀδηγεῖ κατ' ἀνάγκην εἰς τὴν μείωσιν τοῦ ὄγκου τῶν χορηγήσεων ἐκ τοῦ Ἐκδοτικοῦ Ἰδρύματος, ὡς καὶ εἰς τὴν μείωσιν τῶν ἐπιτοκίων, καὶ συνεπῶς εἰς τὴν μείωσιν τῶν ἐσόδων τῆς Τραπεζῆς. Βεβαίως, ὡς ἐλέχθη ἤδη, ὁ Ὄργανισμὸς δὲν ἔχει ὡς κύριον σκοπὸν τὴν πραγματοποιήσειν κερδῶν. Οὐχ ἦτον ὅμως, ἐπιβάλλεται ἡ μείωσις τῶν δαπανῶν του ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε νὰ ἐπερκαλύπτονται αὐταὶ ἐκ τῶν ἐσόδων του, καθόσον ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην εὐρίσκειται εἰς τὴν αὐτὴν γοαμμὴν πρὸς πᾶσαν τραπεζιτικὴν ἐπιχείρησιν, ἐν οὐδεμιᾷ δὲ περιπτώσει εἶναι ἐπιτετραμμένον ὅπως ἡ λειτουργία τοῦ Ἐκδοτικοῦ Ἰδρύματος ἀποβαίνει ἐλλειμματικὴ.

Ὑπὸ τὸ καταθλιπτικὸν βᾶρος ὅπερ ἐπέβαλον εἰς τὰς τρεῖς μεγάλας Τραπεζὰς αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις τῆς 30ῆς Νοεμβρίου 1951, ὧν ἡ σύναψις ἀπέβαιεν ἀναπόφρευτος λόγῳ τῆς σημειωθεῖσης ἀπὸ τοῦ ἔτους 1947 μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1951 σταθερᾶς ἀνόδου τοῦ τιμαρίθμου, τὸ ἐξ ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ βᾶρος τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος ἀνήλθεν ἀπὸ δρχ. 129,7 δισεκ. κατὰ τὸ 1951 εἰς δρχ. 159 δισεκ. κατὰ τὸ 1952, ἦτοι ἠξήθη κατὰ 22,7 %. Συνεπῶς, δὲ ὄψει τῆς διαγραφομένης, ὡς ἀνωτέρω ἐλέχθη προοπτικῆς τῆς μειώσεως τῶν ἐσόδων τῆς Τραπεζῆς, ἀπέβαιεν ἀπαραίτητος ἡ ἐφαρμογὴ προγράμματος αὐστηρῶν οἰκονομικῶν.

Τὸ πρόγραμμα τοῦτο, καταρτισθὲν τὸν Δεκέμβριον 1952, προέβλεπε διὰ τῆς μειώσεως τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ προσωπικοῦ, τῆς καταργήσεως τῆς ἐθελουσίας ἐξόδου ὡς καὶ σειρᾶς ὄλης ἐτέρων μέτρων οἰκονομικῶν, τὸν περιορισμὸν τῶν ἐξόδων διαχείρισεως κατὰ δρχ. 35 δισεκ. ἐτησίως. Πλὴν, διὰ νὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν κυριωτέρων ἐκ τῶν οἰκονομικῶν τούτων ἀπαιτεῖτο ἡ λήψις νομοθετικῶν μέτρων, μόνον δὲ περὶ τὰ μέσα Αὐγούστου τοῦ ἔτους 1953 ἐτέθη ἐν ἰσχύϊ ὁ νόμος 2510, δι' οὗ κατέστη δυνατὴ ἡ μείωσις τοῦ προσωπικοῦ τῆς Τραπεζῆς ὡς καὶ ἡ κατάργησις τῶν συμβάσεων τῶν ἐθελουσιῶς ἐξελεθόντων.

Παρὰ ταῦτα ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἔτους 1953, ἡ Τράπεζα ἄνευ ἀναβολῆς ἔθεσεν εἰς ἐφαρμογὴν ὅλα τὰ μέτρα οἰκονομικῶν, ἅτινα ἦτο δυνατόν νὰ ληφθοῦν ἄνευ νομοθετικῆς κυρώσεως. Ἀπὸ τοῦ μηνὸς Αὐγούστου 1953, τεθέντος ἐν ἰσχύϊ τοῦ μνημονευθέντος ἤδη Νόμου 2510, πραγματοποιοῦνται ραγδαίως τὰ μέτρα τὰ ἀφορῶντα εἰς τὸν περιορισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ προσωπικοῦ, ὅστις μειοῦται κατὰ 370 ὑπαλλήλους, ἐξ οὗ ἐπέρχεται κατὰ τὸ ἔτος 1953 οἰκονομία περιορισθεῖσα εἰς τὸ ποσὸν τῶν δρχ. 4 200 ἑκατομ., λόγῳ τῆς σημειωθεῖσης βραδύτητος εἰς τὴν λήψιν τοῦ ἀνωτέρω νομοθετικοῦ μέτρου, ἡ δὲ κατὰ τὸ ἔτος 1954 οἰκονομία θέλει ἀνέλθει εἰς δραχμὰς 16 500 ἑκατομύρια.

Παράλληλως ἐπιδίδωκεται ἡ ὀρθολογικωτέρα ὀργάνωσις τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Τραπεζῆς, ὡς καὶ ἡ χρησιμοποίησις εἰς εὐρεῖαν κλίμακα λογιστικῶν μηχανῶν, στηριζόμενοι δὲ κυρίως εἰς τὴν ἐργατικότητα, τὸν ξηλὸν καὶ τὴν ἱκανότητα τῶν ὑπαλλήλων τῆς Τραπεζῆς, ἔχομεν τὴν βεβαιότητα, ὅτι, παρὰ τὰς ἐπιτευχθεῖσας οἰκονομίας καὶ τὴν μείωσιν τοῦ προσωπικοῦ τῆς Τραπεζῆς, θέλει συνεχισθῆ ἀπροσκόπως καὶ ἐπιτυχῶς τὸ βαρὺ ἔργον τοῦ Ἰδρύματος.